

HÅLL i PENGARNA

EKONOMISK VÄGLEDNING
FÖR FAMILJEN

Äldste Marvin J Ashton

HÅLL
i
PENGARNA

EKONOMISK VÄGLEDNING
FÖR FAMILJEN

Äldste Marvin J Ashton

Utgiven av
Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga
Salt Lake City, Utah

© 1992, 2006 Intellectual Reserve, Inc.
Med ensamrätt
Uppdaterad 2006
Printed in the United State of America

Engelskt original godkänt: 1/06
Godkänt för översättning: 1/06
33293 180
Swedish
ISBN 91-86880-23-3

Detta häfte är en bearbetning av det tal som äldste Marvin J Ashton, medlem i de tolv's råd, höll vid generalkonferensens välfärdssession i april 1975. President Spencer W Kimball godkände äldste Ashtons budskap då han vid samma möte stod upp och sade:

”Jag har fått många tankar under detta möte. Jag skriver under på det som broder Ashton har sagt. Om jag skulle bilda familj nu så skulle jag vilja ha tillgång till de tolv punkter som broder Ashton tagit upp och noggrant följa dem och lära ut dem till mina barn och min familj och alla jag kom i kontakt med. De är grundläggande. Ända sedan jag var liten har jag hört bröderna säga: 'Gör er skuldfria och håll er skuldfria.' Under några år arbetade jag inom bankväsendet och fick då se den fruktansvärda situation som många människor hamnat i därför att de nonchalerat detta viktiga råd.

Äldste Marvin J Ashton

Jag instämmer i allt vad broder Ashton har sagt ... när det gäller familjens ekonomi. Varje familj bör ha en budget. Vi skulle ju inte drömma om att vara utan budget en dag i denna kyrka eller i vårt företag. Vi behöver veta ungefär hur mycket vi får in, och vi måste förvisso veta hur mycket vi kan ge ut. Något som är bra i kyrkan är att bröderna följer detta mycket noga, och vi ger inte ut det som vi inte har.”

*Vinden och vågorna stör ofta vår utstakade kurs,
också när det gäller vår ekonomi,
men evangeliets lagar kan föra oss in på
rätt kurs igen och leda oss till lugna vatten.*

ÄLDSTE MARVIN J ASHTON

Nyligen fick jag tillfälle att samtala med ett ungt, trevligt par. De skulle gifta sig samma vecka. Deras ögon strålade av förväntan inför den viktiga händelsen och av orubblig kärlek till varandra. Båda hade haft förmånen att få utbilda sig. De kom från goda hem och var kulturellt bildade. Det var en fröjd att få ta del av deras personligheter, planer och framtidsutsikter. Deras uppväxtning tycktes redan ha utvecklats till att vila på en varaktig grund.

Under vårt samtal var det bara deras svar på en enda fråga som gjorde mig bekymrad. Jag hoppas att min oro och mina förslag fick dem att omvärdera sitt ansvar i det förestående äktenskapet.

På frågan: "Vem ska ta hand om pengarna i ert äktenskap?" svarade hon: "Det skall väl han göra." "Vi har inte talat om det ännu", svarade han. Dessa kommentarer gjorde mig förvånad och chockad.

Hur viktigt är det att handha pengar och ekonomi i äktenskapet och familjelivet? Jag skulle vilja besvara den frågan med orden: "Oerhört viktigt." Enligt Amerikanska advokatsamfundet kan 89 procent av alla skilsmässor härledas från bråk och anklagelser om pengar. Andra har uppskattat att 75 procent av alla skilsmässor härrör från stridigheter om ekonomin. En del professionella rådgivare hävdar att fyra av fem familjer plågas av allvarliga ekonomiska problem.

Jag vill med en gång understryka att dessa äktenskapliga tragedier inte uppkommit bara för att man saknat pengar, utan snarare för att man misskött sin personliga ekonomi. Den kvinna som går i giftastankar gör klokt i att inte så mycket tänka på hur mycket hennes blivande man tjänar utan mera på hur han (och hon själv) tar hand om de pengar de får. Att kunna hushålla med pengar är viktigare än att tjäna mycket pengar. Den man som tänker gifta sig med en kvinna som "har allt", gör klokt i att titta närmare och se om hon är ekonomiskt sinnad.

ENLIGT AMERIKANSKA
ADVOKATSAMFUNDET
KAN 89 PROCENT AV
ALLA SKILSMÄSSOR
HÄRLEDAS FRÅN BRÅK
OCH ANKLAGELSER
OM PENGAR.

Att ta hand om familjens ekonomi är en gemensam angelägenhet, där båda parterna är med och beslutar om riktlinjer och åtgärder. När barnen når ansvarig ålder bör de också i begränsad omfattning engageras i ekonomin. Frid, förnöjsamhet, kärlek och trygghet kan inte råda i ett hem där man oroar sig för och bråkar om ekonomin. Vare sig vi står i begrepp att gifta oss eller redan har varit gifta ett tag, är det nu dags för oss alla att rannsaka oss själva och där så är nödvändigt omvända oss och sköta vår ekonomi bättre och leva inom våra tillgångar.

Eftersom det i dagens värld är nödvändigt att sköta sin ekonomi ordentligt och leva inom sina tillgångar för att leva ett rikt och lyckligt liv, vill jag ge några förslag på hur man förbättrar sin egen och familjens ekonomi. Jag tror att följande tolv punkter hjälper oss alla att nå detta mål.

1. BETALA ETT ÄRLIGT TIONDE

En god ekonomi börjar i varje medlems hem med att man betalar ett ärligt tionde. Om tionde och fasteoffer är de första skyldigheter vi uppfyller då vi fått vår lön, stärks vår hängivenhet för denna viktiga princip i evangeliet, och sannolikheten att vi ska missköta vår ekonomi minskar. Att omgående betala tionde till honom som inte kommer och kontrollerar oss varje månad lär oss och våra barn att vara ärligare mot dem som står oss närmare fysiskt sett.

SINNESFRID

ANGÅENDE EKONOMI

BESTÄMS INTE AV

HUR MYCKET

VI TJÄNAR, UTAN

AV HUR MYCKET

VI GÖR AV MED.

2. BLI HERRE ÖVER PENGARNA INNAN DE BLIR HERRE ÖVER ER

En blivande brud gör klokt i att fråga sig: "Kan min fästman handskas med pengar? Kan han leva inom sina tillgångar?" Dessa frågor är mycket viktigare än frågan "Tjänar han mycket pengar?" Sinnesfrid angående ekonomi bestäms inte av hur mycket vi tjänar, utan av hur mycket vi gör av med.

Alla gifta par bör ständigt utveckla en ny inställning och ett nytt förhållningssätt till pengar. Kamratskapet ska ju trots allt vara fullständigt och evigt. Handhavandet av familjens ekonomi bör vara en ömsesidig angelägenhet mellan man och hustru i en anda av öppenhet och tillit. Att den ena parten som maktmedel helt bestämmer över pengarna tar bort jämlikheten i äktenskapet och är fel. Om en äktenskapspartner å andra sidan frivilligt och fullständigt undandrar sig skötseln av familjens ekonomi, avsäger han eller hon sig ett nödvändigt ansvar.

3. LÄR ER SJÄLVDISCIPLIN OCH SJÄLVBEHÄRSKNING I FRÅGA OM PENGAR

Att lära sig utöva självdisciplin och självbehärskning när det gäller pengar kan vara mycket viktigare än kurser i bokföring. Ett gift ungt par bör veta att de inte omedelbart kan behålla samma köpvanor och livsstil som de varit vana vid då de bott hemma hos sina föräldrar. De uppvisar verklig mognad när de sätter sin partners och sin familjs behov före sina egna köpimpulser. Hur man handskas med pengar bör man fortlöpande lära sig tillsammans i en

GIFTA PAR UPPVISAR

VERKLIG MOGNAD

NÄR DE SÄTTER SIN

PARTNERS OCH

SIN FAMILJS BEHOV

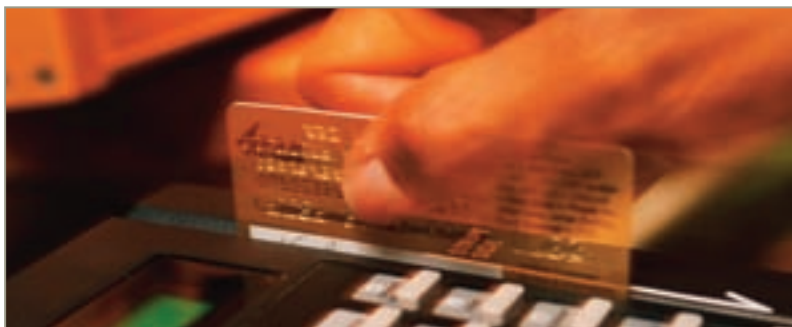
FÖRE SINA EGNA

KÖPIMPULSER.

anda av samarbete och kärlek. En upprörd man sade en gång: "Jag tycker att pengar talar, men då min fru får tag i dem säger de uteslutande 'adjö'." Till den man som säger att hans hustru är sämst i världen på att handskas med pengar vill jag säga: "Titta i spegeln, så får du se världens sämste lärare."

Vi lever i ett njutningslystet, självcentrerat och materialistiskt samhälle. Annonser lockar unga köpare med att visa hur lätt det är att få kredit och att

köpa direkt. Intressant nog finns det inga annonser där man sätter strålkastaren på tjustningen med att betala tillbaka skulden. Inte heller nämner man hur långvarigt och svårt det är att göra just detta — särskilt med den oundvikliga ränta som läggs på.

SKULDREGLERINGSKALENDER

	Kreditkort	Möbler	Tandläkare	Läkare	Billån
Mars	800	500	375	560	1760
Apr.	800	500	375	560	1760
Maj	800	500	375	560	1760
Juni	800	500	375	560	1760
Juli		1300	375	560	1760
Aug.		1300	375	560	1760
Sep.		1300	375	560	1760
Okt.			1675	560	1760
Nov.			1675	560	1760
Dec.				2235	1760
Jan.				2235	1760
Feb.					3995
Mars					

En skuldregeringskalender kan hjälpa er att få ner eller få bort era skulder. Gör ett antal kolumner på ett papper. I första kolumnen skriver ni månadernas namn med den kommande månaden först. Längst upp i nästa kolumn skriver ni namnet på den fordringsägare som ni vill betala först. Det kan vara den skuld som har högst ränta eller tidigaste förfallodag. Skriv upp de månatliga avbetalningarna till denne fordringsägare tills lånet är betalt såsom exemplet ovan visar. Längst upp i nästa kolumn skriver ni namnet på näste fordringsägare som ni vill betala, och skriver sedan upp hur mycket ni ska betala varje månad. När ni har betalat av allt till den förste fordringsägaren lägger ni summan för denna månadsbetalning till det som ska betalas till fordringsägare nummer två. (Notera i exemplet ovan att när familjen hade betalat kreditkortsskulden, fortsatte de med att betala av ytterligare 800 kr till kontokort. Månadsbetalningarna dit blev då 1300 kr.) Fortsätt på samma sätt tills alla lån och skulder är betalda.

4. GÖR UPP OCH FÖLJ EN BUDGET

Varje familj måste ta reda på hur mycket pengar som finns tillgängliga varje månad och fastställa hur mycket de kan använda till varje budgetpost.

Dra inte på er skulder och därav följande räntor och avgifter utom för köp av eget hus eller bostadsrätt, utbildning och andra nödvändiga investeringar. Betala kapitalvaror och semestrar kontant. Låt bli avbetalningsköp, och var försiktiga med användningen av kreditkort. De är huvudsakligen till för bekvämlighets skull.

DISPONIBLA
BESPARINGAR FÖR
NÖDSITUATIONER
BÖR RÄCKA I MINST
TRE MÅNADER TILL
ALLA NÖDVÄNDIGA
BEHOV I FAMILJEN.

De bör inte användas vårdslöst eller lättsinnigt. Vi ökar avsevärt risken för orimliga skuldbördor genom att använda ett flertal kontokort. Köp begagnat tills ni har sparat så mycket att ni kan köpa nya kvalitetsvaror. Att köpa varor av dålig kvalitet blir nästan alltid dyrt i slutändan.

Spara en viss procent av inkomsten. Disponibla besparingar för nödsituationer bör räcka i minst tre månader till alla nödvändiga behov i familjen. Varje sista dagars helig familj skall punktligt lämna in ärligt ifyllda inkomstdeklarationer.

Lyssna noga på följande, och om någon känner sig illa till mods, så är det med avsikt: Sista dagars heliga som nonchalerar eller undviker personer som de är skyldiga något, förtjänar de känslor av obehag som kommer av sådant uppträdande. De lever inte som sista dagars heliga! Konkurs ska inte ses som ett alternativ, utom i ytterst ovanliga och oåterkalleliga situationer, och först efter det att man under bön tänkt igenom saken och fått ordentlig juridisk och ekonomisk rådgivning.

BUDGET FÖR _____ 20 _____

INKOMSTER	BERÄKNADE	FAKTISKA
Lön (efter skatt)	_____	_____
Övriga inkomster	_____	_____
Inkomster totalt	_____	_____

UTGIFTER	BERÄKNADE	FAKTISKA
Donationer till kyrkan	_____	_____
Sparande	_____	_____
Mat	_____	_____
Boendelån eller hyra	_____	_____
Värme, el, vatten o d	_____	_____
Resor, bil etc.	_____	_____
Skulder	_____	_____
Försäkringar	_____	_____
Friskvård, medicin	_____	_____
Kläder	_____	_____
Övrigt _____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
Utgifter totalt	_____	_____
Inkomster minus utgifter	_____	_____

- En budget hjälper er att planera och fastställa era utgifter.
- Budgetera för en bestämd tidsperiod (t ex en vecka, två veckor, en månad) beroende på när ni får lön.
- Jämför inkomster och utgifter, och gör av med mindre än ni tjänar.

5. LÄR BARNEN TIDIGT BETYDELSEN AV ATT ARBETA OCH GÖRA RÄTT FÖR SIG

"I ditt anletes svett skall du äta ditt bröd" gäller fortfarande. Det är en grundläggande princip för den personliga välfärden. En av de största tjänster föräldrar kan göra sina barn är att lära dem arbeta. Mycket har sagts under årens lopp om barn och veckopengar. Åsikter och förslag varierar mycket. Själv tillhör jag den gamla skolan. Jag tror att barn bör förtjäna de pengar de behöver genom att utföra lämpliga sysslor. Vissa ekonomiska belöningar till barnen kan också vara knutna till studieinsatser och förverkligandet av andra positiva mål. Jag tycker det är olyckligt om ett barn under sin uppväxt får uppfattningen att det finns ett penningträd

ATT GEMENSAMT

SPARA TILL NÅGOT

SOM MAN

KOMMIT ÖVERENS

OM SKAPAR

ENIGHET I

FAMILJEN.

i familjen som automatiskt ger ifrån sig pengar en gång i veckan eller en gång i månaden.

6. LÄR BARNEN PÅ DERAS EGEN NIVÅ ATT BESTÄMMA ÖVER SINA PENGAR

Barnen bör utifrån rätt undervisning och egna erfarenheter själva ha ansvaret för att bestämma över sina pengar och ta konsekvenserna av okloka köp. "Spara dina pengar" är betydelselösa ord från en förälder till ett barn. "Spara dina pengar till en mission, cykel, dockskåp, brudklänning eller bil" är däremot begripligt. Att gemensamt spara till något som man kommit överens om skapar enighet i familjen. I vår familj fann vi det givande att låta ett barn spara till något särskilt. När han eller hon sedan fått ihop en viss summa sköt vi föräldrar till en i förväg bestämd procent. Att uppmuntra barnen med något de kan se fram emot ökar kraftigt motivationen och ett önskvärt beteende.

7. LÄR VARJE FAMILJEMEDLEM ATT BIDRA TILL HELA FAMILJENS VÄLFÄRD

Allteftersom barnen mognar bör de förstå familjens ekonomiska ställning, budget och investeringsmål, och sitt eget ansvar inom familjen. Uppmuntra till roliga men billiga projekt som barnen förstår och som uppfyller ett familjemål eller bara skänker glädje. En del familjer går miste om en fantastisk ekonomisk och andlig erfarenhet genom att inte sitta ner tillsammans, helst under familjens hemafton, och låta var och en ge sitt bidrag till en månatlig summa som skickas till en son eller dotter på mission. När alla deltar i detta varje månad blir han eller hon genast "vår missionär" och stoltheten delas av alla i familjen.

8. UTBILDA ER STÄNDIGT

Skaffa så mycket formell utbildning som möjligt i form av teoretiska heltidsstudier eller praktisk yrkesutbildning. Det är väl använda pengar. Med tanke på hur mycket man kan tjäna under sin livstid är de timmar man lägger ner på att vidareutbilda sig mycket värdefulla. Använd kvällskurser och korrespondenskurser för att ytterligare förkovra er. Skaffa er någon särskild färdighet

som kan användas för att undvika långtidsarbetslöshet. Förmågan att utföra vissa grundläggande reparationer i hemmet och på bilen kan ofta vara till nytta och sparar dessutom pengar. Vem som helst kan ibland drabbas av oväntad arbetslöshet. När vi står utan arbete bör vi inte tillåta oss att sitta och vänta på att just "vårt" arbete skall dyka upp, om andra hederliga sysselsättningar finns att få.

9. ARBETA PÅ ATT ÄGA ERT HEM

Det är en investering och inte konsumtion att äga sitt hem. Köp en bostad som ni klarar av ekonomiskt. Arbeta ständigt på att förbättra hemmet och försköna tomten medan ni bor där. Om ni

sedan säljer det, kan ni använda vinsten till att skaffa ett hus som passar familjens behov bättre.

10. SKAFFA NÖDVÄNDIGA FÖRSÄKRINGAR

Det är ytterst viktigt att ha sjuk- och olycksfallsförsäkringar, bilförsäkringar, hemförsäkringar och livförsäkringar som är ordentligt täckande. Kostnaderna i samband med sjukdom, olycksfall och dödsfall kan bli så stora att familjer som inte är försäkrade kan få bära en mycket tung ekonomisk börda i många år efteråt.

11. FÖRSTÅ HUR YTTRE KRAFTER PÅVERKAR FAMILJENS EKONOMI OCH INVESTERINGAR

Inflationen fortsätter att äta upp större delen av de löneökningar vi får. Högre lön betyder inte nödvändigtvis större köpkraft. Löneförhöjningar får inte användas som ursäkt för att slösa eller dra på sig ytterligare skulder. Förutom att ni har disponibla besparingar för nödsituationer bör ni utarbeta och följa en klok investeringsplan, så att ni har en trygg ekonomi och klarar er vid nedsatt arbetsförmåga och då den yrkesverksamma tiden är förbi. Strunta i alla tips om riskfyllda investeringar och "klipp".

12. GÖR UPP OCH FÖLJ EN PLAN FÖR UPPLÄGGNING AV MATFÖRRÅD OCH BEREDSKAP FÖR NÖDSITUATIONER

Skaffa och lagra ett förråd av mat och nödartiklar på ett systematiskt och välordnat sätt. Sätt er inte i skuld i samband med detta. Se upp med okloka och ogenomtänkta program för uppläggning av hemförråd. Att varje år arbeta i trädgården med att så och skörda hjälper er på många sätt. Bland annat gynnar det er matbudget. Ät näringsrik mat och motionera ordentligt så att ni stärker er hälsa och slipper dryga sjukvårdskostnader.

Dessa få punkter och förslag är inte avsedda att vara fullständiga. Däremot hoppas jag att ett behov som vi allvarligt bör beakta nu har kommit i dagen. Vi behöver vara medvetna om dessa grundläggande principer för god ekonomi.

Må Gud hjälpa oss inse att det är en viktig del av den personliga välfärden att sköta sin ekonomi. Vi bör hela tiden lära oss mer om att leva inom våra tillgångar. Vi behöver ständigt arbeta på att hålla oss fria från ekonomiska svårigheter. Det är en glädjens dag ekonomiskt sett då tiden och räntan arbetar för er och inte emot er.

Pengar i de sista dagars heligas liv bör användas som medel att uppnå evig lycka. Vårdslöshet och själviskhet för oss in i ekonomiskt slaveri. Vi har inte råd att förbise den enskildes och familjens medverkan i skötseln av vår ekonomi. Gud kommer att öppna himlens fönster över oss i fråga om detta om vi bara lever nära honom och håller hans bud.

JESU KRISTI
KYRKA
AV SISTA DAGARS HELIGA

SWEDISH

4 02332 93180 7
33293 180